

DOMOVINA

lahaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četr let 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

„Nemško in slovansko delo“.

Pod tem naslovom je priobčila graška tetka „Tagespošta“ v svoji zadnji sobotni številki zopet članek, v katerem z lastno ji gostobesednostjo premleva nekaj že tisočkrat obrabljenih nemških fraz. S pravo domišljavostjo in nadutostjo, kakršna je dandanes na svetu le Nemcem dana, zaletava se v nas avstrijske Slovane, češ, da smo bili največja ovira napredku habsburške monarhije, dočim so Nemci — vse, prav vse za njo storili.

Oglejmo si no malo nemške zasluge za našo državo. Od leta 1805, ko se je Avstrija osamosvojila, pa do leta 1867 so imeli Nemci takorekoč absolutno moč v državi. Ves vladni aparat je bil centralen, napojen s samo blaženo nemščino in o kaki trohici enakopravnosti vseh narodov avstrijskih ni bilo ne duha ne sluha. Vobče smo spali Slovani še nevzdramno spanje in prav nič nismo motili nemškega Mihelja pri delu. A kaj je le-ta storil za državo? Naj le kdo prebira nekoliko knjige, posebno pa časopise tistih „zlatih“ časov, katerih si tako žele Nemci zopet nazaj, pa se bo zgražal nad uprav srednjeveškimi razmerami, ki so vladale takrat v Avstriji. Nikjer v Evropi, razun Rusije, ni bilo države, ki bi bila tako daleč v vsakem oziru zaostala, kakor naša.

Ali kakor pri nas, so tudi v Rusiji nemški, od Petra Velikega importirani „Lehrmajstri“ največ zakrivili, da se še dandanes ni odpravil absolutizem. Sicer je hotel dobri car kar čez noč izomikati svoj narod, ki se še davno ni opomogel od mongolskih in drugih navalov. Uvedel je par novih, le bolj formalnih reform, upeljal nekaj zapadnih šeg in navad ter ustanovil par šol. Na drugi strani pa je „osrečil“ svojo državo s celo jato pijavk — nemških uradnikov, ki so izsesavali obubožanemu narodu še tisto kri, ki

mu je ostala. Na dvoru in na deželi se je ustanovila mogočna nemška stranka, ki ima še dandanes velik vpliv, iz katere je izšlo že lepo številce plemenitašev, državnikov, ministrov, časnikov (polkovnik Grimm!) itd. in jih še izhaja. Za velikanskim gibanjem bratskega našega naroda za svoje pravo in svobodo, ki danes pretresa celo sveto Rusijo, stoje z večine domači knezi in bojarji. Nasprotuje pa mu le vpliv nemštva na dvoru in na deželi.

Ni nam treba navajati vseh vnebovpajočih krivic, ki so jih zadajali Nemci slovanskim prvoboriteljem; tudi nam ni treba omenjati, kako so v svojem otročjem fanatizmu naganjali vsakega najnižjega pisarja pri sodišču, da je ponemčil svoje ime in se tako prelevil postavimo iz Črednika v Tschrettnigga! Treba nam je le pokazati na brezmejno malomarnost in zanemarjenost, v kateri so nalašč gojili podjarmljene slovanske narode. Še nemških šol nam Slovincem niso hoteli dati zadostno število! Te pa, ki smo jih imeli, so bile v takem stanju, da bi se jih moral še Turek vstrašiti. Učiteljem so nam imenovali doslužene „frajtarje“ in „prijene dijake! Tako so torej opravljali naši ljubi sosede svojo „Kulturmission“ med nami. In sedaj se drznejši ti ljudje očitati nam, da smo neomikani in da oviramo napredek! Ali je možno najti kje na svetu večje hinavščine in lopovščine?

Kakor v znotranji, tako so tudi v zunanji naši politiki kazali baje naši Nemci vedno „eine grosse Umsicht, Beharrlichkeit, Unternehmungslust und Kolonisierungs-Arbeit“ (veliko premissljenost, vztrajnost, podjetnost in kolonizacijo.) Pa pogledjmo, če je to res. Da ne zaidemo predaleč in pademo na vse zadnje državnemu pravdniku v roke, evo vam, ljubi bralci, samo kratek izvleček iz slavne naše zgodovine. Seveda se moramo dotakniti sempatja tudi notranjih dogodkov.

L. 1848. Ogrska vstaja. Hrvatje ostanejo zvesti in se upirajo Ogrom. Rusija pride radovoljno na pomoč in reši v tretjič našo državo.

L. 1853.—1856. Krimska vojna. Avstrija ni prav nič interesovana, vendar koncentrira (najbrž samo za „špas“) več korov vojaštva ob ruski meji in zagrozi dne 14. junija 1854 Rusiji celo z ultimatom! Posledica: Izguba ruskega prijateljstva.

L. 1864. Prusija se polakomni Šlezvik-Holštajna. Ker se ji pa zdi preveč škoda svojega vojaštva, katerega meni prihraniti za druge namene, komandira takorekoč Avstrijo, da gre ta za njo po kostanj v žrjavico. Posledica: Velik del avstrijske armade decimiran, Prusija za lepo deželo bogatejša. Zavaljo lepšega sme tudi Avstrija poslati par uradnikov v Šlezvik-Holštajn.

L. 1866. Vojna s Prusijo in Italijo. (Torej samo dve leti pozneje!!) Rusija seveda noče četrtič sprejeti nehvaležne uloge rešitelja. Posledice: Poraz avstrijske armade vsled nemškega izdajstva. Izguba Zgor. Italije. Premagalec l. 1848 vpogne svoj tilnik premagancu. V svetovni zgodovini menda edini slučaj.

L. 1867. Ustava se vpelje. Ustanovitev dualizma. Za nameček se izroče še zvesti Hrvatje Ogrom na milost in nemilost. Posledice: Se kažejo letos v drž. ogrskem zboru in na Hrvatskem.

L. 1870. Nemško-francoska vojna. Bismarck komandira Avstriji, da mora ostati nevtralna.

L. 1892. Nemčija želi, da bi lažje protežirala avstrijske Nemce, stopiti v zvezo z našo državo. Avstrija — prikima.

L. 1897. Nemci bridko obžalujejo, da so glasovali za ustavo. Schönerer zaluča nemškim liberalcem v obraz, da so najbrže noreli takrat, ko so krpali ustavo in zajamčili vsem narodom enakopravnost.

LISTEK.

Jazbec.

Obraz iz življenja. Češki spisal A. Pochop. Prevel Pohorski.

(Konec.)

II.

Že iz teh vrstic lahko razvidite, da je naš tkalec Kotek živel večinoma ob mesu, kakor pravi lovec.

Samo danes je imel obed slab, kakor že davno ne, brez — mesa. Vendar on raditega ni bil žalosten, niti nevoljen. Baš narobe! Neka radost in hrepenenje je kipelo v njem, da se mu je rdeči obraz še bolj širil.

Če tudi mu je pot danes med skalami nad potokom v gozdu strma kakor po strehi, vendar pleza in skače ob porobkih in skalah tako urno, kakor je to delal v svojih mladih letih.

„Aha“, mislite si morda. „Gotovo hrepeni po svoji Katinki, zato ji tako hitro gre naproti.“

Nikakor ne! Katinka pride domov šele o mraku, in ko bi hotel iti nji naproti, bi si izbral drugo, krajšo in lepšo pot. Ne dvomimo, da ima svojo Katinko rad, ne pojè brez nje nobene pečenke, temveč še le najlepše kose zanjo izbira.

Gotovo je, da Katinka nima tolike radosti s svojo novo suknjico nego Jachym s Katinko. Rad bi celo, da bi se mogla nositi kakor gospa mojstra Macha.

Ali danes Koteka nekaj drugega vleče v te strme jarke, ne spomin na ljubo ženko.

„Gotovo je kaj zasledil!“

Uganili ste. Včeraj je pridni mož spremljal Katinko še mimo Vejsploha, ko pa se je vračal domov, je napravil nekaj ogled po svojem revirju. Prišel je na kraj, kamor je zašel malokdaj, gozdni gaj imenovan. Za ovinkom potoka se nahaja tudi v mali strmini v gozdu za potokom neki tih kraj, kjer rastejo redke bukve in breze, gori nad bližnjimi skalami pa štrle proti nebu stoletne jelke. Po tleh je vse polno raznega grmovja, borovnice, srobot, bršljan in še mnogo drugega. Skratka, ta kraj je v takem zatišju, da se ne vidi drugam, kakor proti nebu; le ako bi splezal na kako staro jelko, bi imel odondi lep razgled po širnem gozdu. Pol ure hoda naokolu gotovo ni človeškega bivališča.

Kotek je s težavo prodiral med gostim grmovjem, ali njegovo bistro oko je kmalu opazilo precej široko luknjo ondi pod mogočnim javorjem. Bistra glava razmišlja. . . . „Tu bi moglo nekaj biti, morda lisica?“ Ogleduje pohojeno travo, na kar se srčno vzraduje, da je zašel v ta

kot. Najraje bi tukaj čakal čez noč, ali domisli si, da še ni dodelal svojega kosa platna, katerega mojster že rano zjutraj potrebuje. Odlomi par vej, katere zatakne v grmovje ob luknji v znamenje, da bi ob svoji priliki ono mesto lažje našel.

Doma se loti dela s podvojeno pridnostjo, da bi prej dovršil. Vmes pa mu je vedno na misli oni brlog v gozdnem gaju. Kaj je neki v njem? To vprašanje mu ne da miru. Komaj pričakuje dneva, da celò Katinke se ne spomni, vedno mu je pred očmi le oni brlog.

Sedaj vemo, zakaj je Kotek tako hitel po južini v gozd in na oni kraj. Menil je, da ondi lahko čaka več ur na ono — zver, ki je v zemlji. Proti večeru, ko dojdejo romarji, bo pa šel Katinki naproti. V takih mislih dospe do gozdnega gaja, kjer si vreže močno bukovo palico. Tako oborožen gazi med grmovjem do mesta, kjer je včeraj našel brlog in znamenje z vejami napravil. Srce se mu je ohladilo, ko je videl, da so veje bile zmešane in tla ob luknji pohojena.

Ker je pihal južni veter, si je poiskal naš lovec primerno mesto vstric brloga na severni strani, da ga žival ne ovoha. Mirno si nabaše majhno porcelanko, zažge tobak ter napol sedé, napol stojé, na drevo naslonjen — čaka. Od brloga ni bil oddaljen nad štiri korake.

Čehom se rado očita, češ, da so bili iz nazadnjaških vzrokov proti ustavi. To je grda laž. Čehi so raditega glasovali proti ustavi, ker jim ni zamčila starih zgodovinskih pravic. Sicer so pa češki voditelji takoj izprevideli, da bodo ostali razni lepi paragrafi o enakopravnosti avstrijskih narodov samo na papirju in so raditega zahtevali v tem oziru točnejših obrisov in podatkov.

Komentarja k tem suhim podatkom pač ni treba! — Kako morejo pa Nemci govoriti o „Kolonisierungs-Arbeit“, nam ni prav jasno. Enkrat samkrat je poskusilo par avstrijskih kupcev in sicer še pred Marijo Terezijo v južnovzhodni Afriki zasesti „Delagoa-bai“. Dosegli so baje že prav lepe uspehe. A baš radikalna nemška vlada pod Josipom II. je zakrivila, da niso mogli napredovati in da so naposled omagali v boju proti portugalskim kupcem. Mogoče tudi, da ima v očeh spoštovana tetka „Tagespošta“ — Franc-Josipovo deželo v severnem morju, ali pa, da smatra, kar je še najbolj verjetno, vse tiste nemške tovarnarje in veleposestnike, ki so v čisto slovanskem ozemlju — kolonijam! Saj smo ji Slovani nekaki „slabše“ vrste Calukafri.

Čudno se nam zdi, da je še le v novejšem času, ko je Slovan začel iz lastne sile vstajati na dan, Nemcem toliko do splošnega napredka in razvoja v naši državi. Kakor smo že omenili, nam poprej Nemci niti nemških šol niso hoteli privoliti in so tako povzročili, da je ostalo naše ljudstvo skozi stoletja v največji temoti in bedi. Hoteli so nas pač še prav dolgo, dolgo rabiti za navadne hlapce. Čim pa so izprevideli, da se narod naš sam pričinja vzbujati, čim so uvideli, koliko ne še porabljenih sil leži v njem, so napeli vse moči, da bi ga ponemčili. Naenkrat so bili pripravljeni nam dati nemških šol, kolikor bi jih hoteli, samo za Boga — slovenskih ne. Iz tega izprevidi lahko vsak politični slepec, v koliko je danes Nemcem do tega, da bi se mi izolikal. Ti, ubogi slovenski kmet se ali ponemči, pohajaj nemške šole, ali pa ostani še naprej uboga para. To je parola naših „svobodomiselnih“ Nemcev! In te mnoge nemške šole po širni naši domovini izvrstno delujejo liki mašine v vsenemške namene. Naši slovenski otroci slabjših talentov, ki so prisiljeni učiti se elementarnih nauk v popolnoma tujem, nerazumljivem jeziku, cepajo kot muhe; prerijejo se z največjo težavo skozi kake tri razrede, ne znajo naposled ne nemški in ne slovenski in so v sramoto slovenskemu narodu; otroci boljših talentov pa, ki so jo srečno pririli „post tot discrimina rerum“ do gimnazije in se prilagodili popolnoma nemškemu duhu, postanejo pozneje najhujši sovražniki svojega naroda, najzvestejši in najneumornejši borilci za vsenemške ideje.

Jasno je kot beli dan, da bi se nam moral vžgati Judežev pečat na čelo, ko bi najenergičnejše ne zahtevali — slovenskih šol za naš narod. Pa ne samo ljudske šole, nego tudi slovenske

Solnce je pripekalo gorko. Kobilice so poskakovale po visoki travi in cvrčale, droben martinček je skakal po bližnji skali, nad glavo našega lovca pa se oglašil med vejami žvrgolenje ptic. Od daleč se je slišal žvižg lokomotive, menda od Vrhlabe sem.

Sicer pa je vladala tu mirna tišina, kakor na mirodvoru. V takih slučajih se človek rad uda raznim spominom. Tudi Kotek se zamisli v svoja mlada leta, spominjaje se svojega očeta in mamice, tudi krasne Katinke, katera je služila takrat v Hostincih, potem, kako je zapustil očetov dom, živel v zadrugi, prišel k mojstru Machu, njegovi tovariši, lovi itd.

Medtem ni opazil, da mu pipa ugaša. „Eh saj se imava s Katinko rada, bolj kot bi bil dobil kakšno bogato iz mesta“, tako si še misli. „Sitnosti si med seboj še nisva napravljala. Kaj nama nanjka?“

Medtem opazi, da iz brloga moli nekaj belega. Mahoma se zbudi iz sanj, spoznavši, da je to — jazbec.

Žival nekoliko časa voha, nato se pokaže cela glava, in Kotek poželjivo ogleduje črne proge pod očmi jazbeca. Obenem palico krčevito stisne, pa skoči še bolj za deblo. Srce mu je tolklo kakor kladivo.

gimnazije in slovensko — univerzo si hočemo priboriti. Saj imamo relativno večjo literaturo in absolutno razvitejši jezik, nego so ga imeli Nemci, ko so vpeljali v prvič nemščino na svoja vseučilišča. Ako nam pa bodo še kedaj očitali nazadnjaštvo in „Spiessbürgertum“, ker se nečemo „naslanjati“ (priljubljena fraza tetke „Tagespošte“) na nemško prosveto, literaturo itd., le vprašajmo jih samo: „Zakaj pa se vi niste zadovoljili s francosko, angleško, špansko, italijansko, da celo z — arabsko literaturo, ko se je vaša nahajala takorekoč še v otročjih povojih? Kdo pa je vas svaril pred Lessingom, ko je napovedal vojsko francoskemu vplivu, ki se je začel šopiriti po vaši literaturi?“

Kar torej vam ni bilo ljubo, naj boše nam drago. Ej, tako pa nismo padli na glavo. In četudi smo le majhen narod („Natiönchen“, kakor nas izvoli „Tagespošta“ imenovati), dosegli bomo, če Bog da, brez vas enkrat še prav čedno, četudi ne prvo mesto med ostalimi evropskimi narodi.

Potrebni duševni sil nam ne manjka.

(Konec prihodnjč.)

Beseda našemu kmetu.

Poroča inženjer F. Lupša v Ormožu.

V listu šte. 30 sem pisal o takozvanem notranjih sovražnikih našega kmetkega naroda. Ozirajoč se na omenjeni spis hočem danes poročati nekoliko o kmetki organizaciji. Tok današnjega časa združuje posamezne stanove, ki naj v družbah, društvih, zadrugah, zvezah, itd. skrbe z združenimi močmi za svoj vsestranski gospodarski napredek. Tako združevanje je velevažno, vendar mora imeti svoje meje, in te so prav tam, kjer se prične vojska med posameznimi stanovi kar bi zamoglo sicer tudi vsestransko škodovati.

Združenje posameznih stanov v svrhu gospodarskega napredovanja, ojačenja in osvobojenja škodljivih spon imenujemo njih organizacijo. Če je kateremu stanu taka organizacija potrebna, je tembolj še našemu kmetkemu narodu. Vsak stvarno misleči naprednjak mi mora priznati, da je pred vsem potrebno začeti kmetki stan organizovati, seveda edino le z namenom pomagati mu, ne pa ga s kakimi političnimi nameni habiti, kar se je — žalibog — že tolikokrat uresničilo. Kmetka organizacija mora poučevati, vnemati in delati le na to, da se prične kmetovalec sam spoštovati in tako pridobivati tudi spoštovanje drugih stanov. Lahko rečem, da so ravno v tem obziru kmetovalci drugih narodov na višji stopinji strokovnega znanja kakor v naših slovenskih krajih.

Katera pot je najboljša za pravo organizacijo? Prijatelji zadrug vidijo vso rešitev le v zadrugah, prijatelji kredita spet le v posojilnicah in hranilnicah itd. Jaz pa rečem tako: Ne samo v posameznih enostranskih zadrugah, ne v vsakovrstnih političnih društvih in strankah itd. leži

Ozrši se še nekoliko okolu sebe, privali se jazbec ves iz luknje. Bil je to kaj okrogla, rejena žival. Kotek je poslušal njegovo mrmranje, ko se je ogledoval okolu sebe. Končno kosmatin utihne, ne videvši nikaže nevarnosti. Prišel se je gret na solnce, ker se je menda utrudil na ponočnem lovu.

Na bližnji travi ugleda kobilico. Kavsne po nji in malo zacmaka. Nato se ogleda za čmrljem, ki pribri nimo njega. Medtem je Kotek opazil ostre in špicaste njegove zobe.

„Čemu da nimam puške?“ obžaluje v duhu Kotek. „Toda vendar zlepa mi vseeno sedaj ne uideš, le počakaj!“ Še bolj trdno prime za palico in opazuje jazbeca.

Ta kobaca kakih 4—5 korakov dalje na solnce, se otrse, kakor da bi hotel stresti prah raz sebe in nato sede na zadek, kakor pes. Solnce se je vpiralo v njegov kožuh, kar mu je vidno ugajalo. Še enkrat povoha okolu sebe, jeli vse varno, nato se vleže na hrbet in obrača sedaj eno stran proti solncu, sedaj drugo. Sčasoma počne dremati. Tega je naš Kotek ravno pričakoval — toraj sedaj skok, dva, in njegova palica je treščila ravno na glavo jazbeca.

Kakor bi bila strela udarila poleg njega, je skočil kosmatin kvišku in zarjul kakor mlad medved. Kmalu pa mu je omotica pošla in hotel

prednost izobraženja kmetkega stanu, ampak edino le v prostem, toda vsestranskem združenju našega kmetkega naroda. Velik del Nemčije je, kakor sem imel priložnost tamkaj opazovati, v rokah kmetijskih društev, ki z največjim uspehom delajo enako tej ravno izgovorjeni misli.

Sicer pa tudi ne način, ampak le uspeh je merodajen, in ta leži v vsestranskem združenju naroda ter skupnem delovanju. Žalibog, da še nam manjka tako skupno delovanje!

Za tako skupno delovanje pa je pred vsem treba, da spozna kmet koristi, katere bi si takim potom pouka pridobil za vpeljavo napredne smeri v kmetijstvu. In to se, kakor dandanašnje razmere predobro kažejo, ne da doseči, predno kmet ne spozna svoje naloge, katera naj obstoji le v pridelovanju rastlin in vzgoji živali, ki služijo človeku v razne namene. Ako pa se hoče kmetovalec umno baviti s poljedelstvom in živinorejo, tedaj mora natanko poznati vse naravne pogoje za uspevanje rastlin in živinoreje, kajti od teh pogojev je odvisna množina in kakovost pridelka. Od vzajemnega delovanja naravnih sil zavisi razvoj napredka. Na podnebne razmere, na prisotnost zadostne svetlobe, toplote in vlage kmetovalec ne more vplivati ali pa le prav malo; vsled tega je in ostane njegova glavna naloga, da s skrbnim obdelovanjem zemlje, z izbiro najprikladnejšega semenja, s primernim oskrbovanjem rastlin in s pravilnim gnojenjem ne samo polju rodovitnost ohranjuje, ampak množi zemlji moč in s tem tudi pridelke.

Da pa doseže kmet ta namen, treba mu je primernega pouka. Tako je n. pr. pri živinoreji krmljenje za uspeh zelo pomembno. Ni vse eno, če enoleten junček tehtja po 200 kg ali pa po 300 kg in tudi denarnica čuti razloček, če krava na leto daje po 1100 ali pa po 2000 litrov mleka, posebno tedaj, če so troški za večji pridelok manjši, kakor je skupiček. Toda uspeh ni odvisen le od tega, koliko krme živina dobiva, marveč tudi od tega, kako da je krma sestavljena.

V mnogih krajih se pritožujejo, da nekatere rastline nočejo uspevati ali donošati pridelka, dasiravno imajo tla dobro pognojena. To se pripeti zelo pogosto v težki ilovnati zemlji, kjer pšenica, detelja itd. nočejo uspevati. Vzrok temu je iskati le v pomanjkanju apna v zemlji. Vse rastline potrebujejo za rast več ali manj apna; kjer pa manjka tega, pospešimo rastlinsko rast samo s tem, če pognojimo njivo z apnenim gnojem. Ta gnoj je namreč v težki, mokri zemlji zelo koristen vsaki rastlini, ker apno neraztopne, v zemlji se nahajajoče rudninske snovi razkroji ter pomaga, da jih rastlina posrka, obenem pa rahlja in ogreva tudi tla. Vedeti se pa mora pri tem, da se vrši gnojenje prav v gotovem redu ter da tudi gnojenje z navadnim gnojem ne sme izostati, sicer velja pregovor: „Apno napravi očete bogate, sinove pa revne.“ Apno razkroji sredstva v gnojilu, ki leže inace mrtva v zemlji.

je uti spet v brlog. Toda to se mu ni posrečilo, kajti v trenutku, ko je palica treščila, vrgel se je Kotek nanj, zgrabivši ga za vrat. Nastala je huda borba. Jazbec se je zagrizel z svojimi ostrimi zobmi Kotku v prsa in mu s kremplji trgalo obleko. Toda Kotek ni čutil bolečin, s poslednjimi močmi je odtrgal jazbeca od sebe in mu pokleknil na vrat. Še nekolikokrat je ta zacvilil, prasnjal s tacami Koteka v stegno, pa je — dokončal.

Težko sopeč si je otiral Kotek pot s čela. „Mrcina, ti si me pa zdelala“, pravi gledaje raztrgano srajco. „Je bilo tega treba? Ko bi imel puško, bi vse to izostalo.“

Ogledal si je tudi svoje nedeljske hlače. Kakor pomandrana cunjica izgledajo. Toda vse to še ni nič proti ranam na prsni, na roki in stegnu.

„Tako pač ne smem iti Katinki naproti. To bi mi jih povedala.“ — Pusti jazbeca na „bojišču“ in si gre k bližnjemu potoku rane izmivati.

Solnce je davno zašlo za goro, ko se je Kotek po stranski poti bližal domu. Koča, kjer je bival, je bila bolj v strani za vasjo, da se je lahko neopažen vračal iz lova. V hiši je bila že luč. Katinka je že doma.

Če se pa apno rabi pravilno z drugim gnojem, pri čemur je treba opomniti, da se nikdar ne sme gnojiti z obojim gnojilom naenkrat, tedaj se lahko navedeni pregovor takole preobrne: „Apno bogati očete in sinove.“

Iz navedenih primerov se spet predobro razvidi, kako velevažno je za kmeta, ako si zna sam pomagati, kar se največkrat le s cenim in prav navadnim sredstvom doseže; toda vsega tega se je treba učiti. Prepričan sem, da v našem kraju le stoti zna, kako bi si v takem slučaju pomagal ter rodovitnost in s tem tudi dobiček svojega posestva zboljšal. Taki pouki pa se lahko gode le v vsestranskem združenju, skupnem delovanju in zasledovanju pravil; le v tem leži za kmeta pred vsem napredek, ojačenje in oslobojenje škopljivih spon, kar pa ni nič drugega, kakor sem že v začetku navedel, ko organizacija kmetijskega stanu.

To je neobhodno potrebno za naš slovenski narod, sicer se v veselje naših sovražnikov uresničijo besede: „Mi ne napredujemo, ampak nazadujemo!“

In to bi pomenilo naš pogin!

Celjske in štajarske novice

(Volitve v celjski mestni zastop) se vrše 18., 19. in 20. t. m. in sicer voli III. razred 18., II. razred 19. in I. razred 20. Volitve se začnejo vsak dan ob 9. uri dopoldne in se bo v III. razredu, ako ho treba, tudi popoldne volilo in sicer ob 3. uri. Vsak razred voli 8 občinskih svetnikov in štiri namestnike.

(Zmagoslavje nad slovenskim narodom in uslužbenci c. kr. sodišč v Celju.) Tozadevna popravka v zadnji številki našega lista žalostno razsvetljuje razmere, ki vladajo pri nas. Zato smo prisiljeni zapisati o tem še par besedi. Saj bi se prizadeti možički sicer nazadnje še domišljali, da imajo celo še oni kaj „vun dobiti“, in da so oni mučeniki svojega poklica. Opozarjamo, da je nemškonaacionalno godbeno društvo popravilo dejstva, katera popraviti je imelo pravico in dolžnost predsedstvo sodišč. O ti ironiji avstrijskih sodiščnih razmer! Godbeno društvo popravlja, da ni res, da so med uradnimi urami v c. kr. uradih manjkali uslužbenci, ker so svirali zmagoslavje nad Slovenci, ki so propali pri volitvah v brežiški okrajni zastop! Eden izmed uradnikov pa popravlja, da ni dal dovoljenja za to nečuvno sramotenje naroda! Kje so pa predsedstva dotičnih oblasti? Zakaj ona ne popravijo, da ni res, kar smo pisali? In še nekaj o tem, da bi ne bilo res, da so dobili c. kr. uslužbenci od uradnih predstojnikov dovoljenje. Tako torej! Brez dovoljenja so se predrznili zapustiti urad in iti mu zicirat k zmagi nad narodom, kateri jih preživlja! Če bi to bilo res, bilo bi to ravno tako žalostno kakor če so dobili dovoljenje, ker bi pričalo o

vsakem pomanjkanju discipline v teh uradih. Toda dovoljenje so imeli — če ne izrecnega, pa dobili so je gotovo že davno molče in celo — s priznavanjem. Recite, da ni res, tedaj pa imenoma navedemo vse udeležence črno na belem in povemo še — marsikaj!... Če pa slovenski poslanci ti stvari ne bodo posvetili takoj primerne pozornosti, doč veli bomo, da bodo naenkrat nemški poslanci stvar na glavo postavili in se zavzeli za krivce kot mučenike. Zato pa ne smemo odpustiti in se še oglasimo!

(Čemu se vozi Rakusch v Maribor.) Dve vrsti mnenj kroži po raznih časnikih tičočih se potovanja našega velemožnega g. župana Rakuža v Maribor. Nekateri glasovi govore, da misli g. Rakusch postaviti na prestol predsedništva okrožnega sodišča v Celju najnovejšega državnega pravdnika v šestem činovnem razredu, mariborsko-celovškega dr. Nemaniča, drugi pa zopet zagotavljajo, da potuje g. Rakusch v znamenju brežiških izgredov in njihovih sodnijskih posledic. Na celi stvari je edino resnica, da je g. Rakusch v Mariboru konferiral z gospodi mariborskega okrožnega sodišča, z dr. Pevcem, Nemaničem, Morokuttijem in Kapunom. Mi smo trdno prepričani, da je naš velemožni visoko vzvišen nad ta hudobna obrekovanja, ker poznamo njegovo naklonjenost napram slovenskemu narodu. Ona obrekovanja gotovo nimajo drugega namena, kakor da izpodkopljejo njegovo priljubljenost, proti čemur pa mi kar najodločnejše protestiramo. Rakusch je bil, je in bo z dušo in telesom naš! Ako tega še ni pokazal, in ako je dosedaj delal ravno nasprotno, kaj moramo zato.

(Wolf in njegova soproga, rojena Stepischniggova.) V ponedeljek se je obravnavala pred dunajskim sodiščem tožba Wolfove soproge za ločitev zakona, ker jo je pretepal in se z drugimi pajdašil. Kakor je znano, je Wolfova soproga nagloma izginila iz Celja in je sedaj v Curihu v Švici. Pri obravnavi ste bili obe stranki zastonj po odvetnikih. Obravnava ni bila končana. O izidu bomo poročali. Za danes naj samo pripomnimo, da nam je pri tej stvari vedno v mislih oni narodni pregovor, ki pravi: „Bog že ve, zakaj kozi rog odbije!“

(Okrajni šolski svet celjski) je v svoji seji dne 1. t. m. imenoval gđc. Mar. Moos (iz Gotovelj) za pcm. učiteljico v Liboje; sklepal o razširjanju dvorazrednice v Galiciji v trirazrednico, oziroma o ustanovitvi nove šole v Trnovem pri Galiciji ter o izšolanju nekaterih hiš v Cerovcu iz šole v Dramljah k oni v Blagovni; priporočal dež. šolskemu svetu nekaj prošenj za podelitev starostnih doklad; vzel na znanje poročilo o nadzorovanju nekaterih šol ter izrekel zahvalo a) krajnemu šolskemu svetu za okolico Celje za njegovo veliko prijaznost in požrtvovalnost šoli in učiteljstvu, b) č. šolskim sestram v Celju za njih milo oskrbovanje revnih otrok posebno v

zimskem času, c) g. L. Šahu, nadučitelju v Teharjih za njegovo marljivost pri osnovi šolske kuhinje za revno mladino, ter končno sklepal o ustanovitvi deklishe šole za okolico Celje, odnosno o kraju, kjer bi ista stala.

(Teharski shod in nemška resnicoljubnost.) Pretekli teden smo poročali, kako lepo se je na Teharjih obnesel shod političnega društva. Celjskima govornikoma gg. dr. Karlovšku in dr. Kukovcu so Teharčani k njiju govorom izražali vsestransko burno priznanje in le neradi so se od njiju ločili, ker sta se vsled nujnih drugih opravkov morala kmalu posloviti in odpeljati v Celje. To je gola resnica in vsak udeleženec shoda bode potrdil, da je vsako drugačno poročilo o shodu le zlagano. A kaj smo o tem shodu in o celjskih govornikih čitali v tukajšnjem nemškem lističu? Piše, kakor da bi se shod bil kar le mogoče slabo obnesel in kakor da bi bil razgnan, in da sta morala gori imenovana gospoda vsled nasprotstva zborovalcev zbežati. Tako duševno hrano nemški listič podaja svojemu nemčurškemu in nemškemu občinstvu. To občinstvo pa ni glede okusa izbirčno in kdo ve, ali nemškemu lističu celo teh nesramno-smešnih laži ne veruje. Našim Nemcem se res mora častitati zaradi duševnega obzorja njih časopisja, ki je najpokvarjenejšje in najlažnjivejšje izmed vsega, kar ga izhaja pod solncem, častitati se pa mora tudi nemškemu novinstvu zaradi kurioznega okusa njegovih bralcev, ki vsako smrdljivost požre pohlevno in — slastno. Pa še nekaj drugega smo izvedeli, kar se točno strinja z besedilom gori imenovanega poročila o teharskem shodu. Teharski nemčurji so namreč slabe volje, ker se jim ni posrečilo neko uprav nemško falotstvo nasproti dr. Karlovšku in dr. Kukovcu. Najeti so bili nekateri pijani hlapci, ki so imeli povelje, slovenske Celjane, ako bi v mraku Teharje zapustili, iz zasede napasti, kakor ima ta družba sploh navado bojevati se zoper nasprotnike, katerim v boju z duševnim orožjem ni kos. Jeza, da se jim to ni posrečilo, veje iz celega poročila nemškega lističa. O, ve uboge reve, če ste že tako daleč padle, da mislite, da se bo politični boj za zmago slovenskih pravic na Spod. Štajarskem odločeval s poleni in kamenjem. Ne, zmagal bo razum, zmagal bo duh, zmago nad nemčurstvom bodo dosegle ideje in ljudstvo. Te ideje so pa oprte na pravico in ljudstvo je v 99 odstotkih slovensko. Teharčani, glejte, kakšni ljudje so nemčurji! Ogibajte se jih. Na noge!

(Vojniška volilna sleparija) je celjskemu lističu in sploh spodnještajarskim nemčurjem grózno neprijetna, namreč neprijetna, ker se je tem sleparijam prišlo na sled. Da so pa sleparijo tako lepo izpeljali in tako zmagali, jim ni neprijetno, ampak čisto prijetno, in so jako zadovoljni žnjo. Njihov listič bi kaj rad sleparijo zakril in skuša svoje slaboumne čitatelje pre-

III.

Pridno se je ogledovala Katinka po polju, ko se je procesija vračala v rojstno vas. Ali Jachyma ni videti nikjer. Pa je obljubil, da pride celo do Vejsploha nasproti. Ona ima zanj radostno novico: hčerka njena ima v mestu v lekarni jako lepo službo in sedaj mu pošilja v spomin krasno pipo, na kateri je jelen vrezan.

Toda kako bi ji mogel Jachym priti naproti, ko si je ravno v tem času v gozdnem gaju izpral rane in obleko.

Katinka je prišla domov nepokojna. Vrata v izbo so zaprta. Seže pod zaboječek v kotu, kjer najde kljuko in odpre žnjo duri.

Kmalu je odprtala svojo prtljago in je šla vprašat sosedo v stanu: „Ne veste-li, kje je Jachym? Naproti mi ni prišel, doma ga tudi ni?“

„Po obedu ga nismo več opazili. Tu si je segrel malo kave, pa je odšel, ne da bi povedal kam.“

„To je čudno! Torej mi ni šel naproti! Morda se mu je kaj zgodilo?“

O mraku potem je srečala Jachyma pred kočo.

„No, vendar, kako mi ti prideš naproti!“ očita mu s pikrim glasom. On pa nič ne reče, temuč stopi v sobo, kjer vrže jazbeca na tla.

„Jezus Marija! Kaj si prinesel?“ čudi se žena, ker take zveri še svoj dan ni videla.

„To je jazbec, dobrodošel!“

„Moj Bog, kaj pa ti je? Saj te je skoraj sama kri! Ah, lepa, pisana srajca je vsa narazen, ko sem dala zanj tri dvajsetice. In telovnik pa hlače? Kje si se tako udelal?“

„Nič preveč, stara, nič! Ta le mrcina ne pozna šale. Zato pa mi bode dal nove hlače in telovnik, tebi pa lepe nove čevelčke.“

„Sedaj pa mi rajši nekoliko pomagaj! Idi po vode k vodnjaku, poišči kako staro srajco, pa še nekaj stare masti in troho jelove smole.“

Precej časa je trpelo, predno sta Kotek in žena poiskala vse rane, jih namazala in obvezala. Dobro je bilo še, da sta imela vso pripravo doma, kakor zajčjo mast, jelenov loj, pa še mnogo kaj enakega.

IV.

Štirinajst dni je trajalo, predno se je Kotek mogel spet lotiti statev, da so se mu namreč rane pcelile. Medtem je bila žetev. Druga leta ob tem času ni bil za statvami, temveč je pomagal s Katinko pri žetvi na polju. Letos pa se ni dotaknil niti enega snopa. Delala je tembolj Katinka, ki pa ni pozabila nobenkrat ob obeda za Jachyma prihraniti košček pogače.

Sedaj j veljal Kotek kot junak med vaščani. Stari in mladi so ga obiskovali in gledali njegovo zver. Barantavec Koželuh, ki je trgoval v Liberco z maslom, je kupil od njega jazbečevo kožo ter jo našil svojemu konju na komat. Salo jaz-

bečevo je Kotek prodal v lekarno, kjer je dobil lep denar. Takrat je iz njegovega doma dišalo nekaj dni ravnotako kakor iz župne kuhinje ob inštalaciji. — Jazbec je bil prirejen kakor prašič.

Kmalu po teh dogodkih je šla Katinka spet v Hostnico, to pa že v novih šagrinastih čevljih. Pa ne spet na božjo pot, temuč je šla po svojo hčer. „Ali ne bode več siuzila?“ jo vpraša prijateljica. „Ne bode!“ odgovori Katinka ponosno. „A zakaj ne?“ — Povem v kratkem, ker se mudi. Stari ded Kotekov se je udal misli, da izroči posestvo sinu in ta naj vzame Katinko za ženo? Kotek namreč ni bil pravi oče Katinki. — Pač pa je on sedaj postal važna oseba v Jablonci, kot nekak upravitelj onega posestva. V tem času sem ga jaz spoznal. Videti je bilo, da so ga ljudje, ki so ga prej večkrat zasmehovali, sedaj jako čislali.

Medtem se je pripetilo, da je barantavec Koželuh umrl. Kotek je šel na pogreb, potem še na dražbo njegovega imetja. In kaj je prinesel od dražbe domov? Stari komat, pošit z jazbečevino. Ko so se doma temuč čudili, je odgovoril: „Verjamite mi, da sem v prejšnjih časih marsikatero zver ugonobil, ko sem imel še puško. Tega zadnjega pa sem zadavil z golimi rokami, zato hočem imeti njegovo kožo za spomin. Saj je mrha tudi on mene precej opraskal.“

motiti s tem, da jim pravi tako, kakor da so nekateri slovenski volilci tudi sleparili, češ, da imajo tudi ti neznamen davek predpisan, tako n. pr. g. dr. Serbec 65 v in gospa Adela Dečko 44 na leto; pa to ne pravi ta častivredni listič, ki zagovarja tako iskreno vojniško sleparijo, da je dr. Serbec svoje zemljišče resnično kupil ter prodajalcu Pavlu Apatu v gotovini izplačal 224 K kupnine, medtem, ko nihče od vojniških nemških sleparjev ni plačal navideznemu prodajalcu niti vinarja, in še niti na svoje stroške ni bil prepisan v zemljiški knjigi, ampak se je to iz drugega fonda, ki nalašč služi za take in druge sleparije poplačalo. Sleparija dotičnih nemških volilcev v Vojniku je torej popolnoma jasna, kajti njihova kupčija je bila na videz, le zato, da si prigrboljajo volilni glas za vojniško občino. Čuditi se je le, da imajo kompetentne kazenske oblasti tako slaba očala, da še te sleparije dozdej kratko ne malo niso mogle opaziti. Kar se pa gospe Adele Dečko tiče, pa ni res, da ista plačuje samo 44 v davka v trgu Vojniku. Če gre „vahtar“ v zemljiško knjigo pogledat, bode videl, da je gospa Adela Dečko solastnica zemljišča vl. št. 52 in 154 k. o. trg Vojnik, kateri dve zemljišči imate čistega doneska 77 K 75 v; predpisani davek je torej od njih 17 K 65 v, in še hišne razredovine 3 K, torej skupaj 20 K 65 v, tako da plača gospa Adela Dečko v Vojniku 10 K 32 v davka. — G. dr. Ivan Dečko je oddal pri volitvi v Vojniku dva glasa, ker je imel voliti zase iz za svojo soprogo; on ima namreč še kot samolastnik drugo vlogo št. 125 k. o. trg Vojnik, katera ima čistega doneska 39 K 40 v in zemljiškega davka 8 K 93 v in hišne razredovine 3 K, torej 11 K 93 v. Slovenski volilci niso oddali ne enega sleparskega glasa, nemški volilci pa kar cel kup — v tem je razlika med podlostjo nemške stranke in med poštenostjo slovenske stranke.

(Umrla je) v Kostrivnici pri Rogaški slatini g. Uršula Brglez v 64. letu svoje dobe. Rajna je bila blaga žena, zato jo je ljubilo vse daleč na okrog. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva, kar je najlepši dokaz, kako priljubljena je bila v župniji. Svetila ji večna luč!

(Iz Brežic.) Gosp. Jože Holy, slovenski brivec, lasničar in lasuljar v Brežicah, je odlikovan v Pragi na razstavi izdelkov brivcev, lasničarjev in lasuljarjev za svoje lepe lasulje, posebno pa za eden iz las umetniško izveden šopek ter vazo z veliko častno kolajno „Remestnicko živnostenské besedy“. G. Jože Holy se je tudi udeležil sedaj na otoku Malta prirejene razstave avstrijskih obrtnikov. On je prvi v Brežicah odlikovani obrtnik. Njegovi izdelki so inozemskim in tudi ameriškimi gledališkimi igralcem dobro znani. Blago g. Holy-ja priporočamo našim gledališkim odrom in diletantom.

(Premeščanje.) Premeščena sta c. kr. davčna oficijala g. Franjo Kunej iz Brežic v Celje in g. Janez Škoflek iz Maribora v Brežice. G. Kunej je „pristen“ Nемец iz Podsrede; kot širitelj nemške kulture si je stekel velike zasluge, kaj čuda torej, če se je ta Nемец udeležil zadnjega zmagoslavja brežiško-celjskih hajlakov. Že zunanost tega gospoda je jako zanimiva.

(„Slovensko društvo“.) Politično društvo za Spodnje Štajarsko si je v svoji seji dne 5. t. m. sestavilo sledeči odbor. Predsednik dr. I. Glaser; predsednikov namestnik profesor Robič; tajnik A. P. Korošec; blagajnik dr. Fr. Rosina.

(Sv. Miklavž pri Ormožu.) Slavna posojilnica pri Sv. Miklavžu je dovolila „Slovenskemu pevskemu društvu „Zvon“,“ ki se v kratkem ustanovi, 10 K. Za ta dar ji izrekamo tem potom srčno hvalo!

(Čedne razmere pri c. kr. uradih v Ljutomeru.) Malokje si menda uradniki upajo ljudstvu, med katerim so poklicani službovati v prid države, tako nasprotovati kakor v Ljutomeru. V spominu je še, kar smo pred kratkim morali o ljutomerskih uradnikih pisati. Mesto, da bi se jih kaznovalo in k redu poklicalo, postopajo še pogumnejše nasproti slovenskemu ljudstvu po starem načinu. Kar svojemu sluhu nismo mogli verjeti, ko smo slišali, da prizadeti uradniki celo razne gospode, katere sumničijo, da so o njih resnico poročali, tožarijo. To presega res že vse meje in je samo nasproti tako neodpušljivo

krotkim ljudem možno, kakor so Slovenci. Zadnji čas smo celo izvedeli, da so potegnili splošno spoštovanega c. kr. sodnega oficijala Kocuvana v Ljutomeru v disciplinarno preiskavo, ker ga sumničijo, da je poročal našemu listu resnico o postopanju nemških uradnikov in vendar g. Kocuvan našemu listu nikdar niti črke ni pisal, kar ne le kot časnikarji ampak tudi pod častno besedo izjavljamo. Če se naše sodne razmere ne spravi v državnem zboru kmalu temeljito v pretres, prišlo bo do položaja, ki bo v največjo sramoto avstrijske države, in te razmere bo potem težko, če sploh kedaj ozdraviti. Nemška gospodstvaželjnost in predrznost sega tako daleč, da vkljub takim kričečim razmeram nemški poslanci še groze, da se hočejo pritožiti celo zoper vladno protekcijo nasproti Slovincem vsled imenovanja par slovenskih sodnih pristavov. Ali bomo res tudi tu doživeli, da bodejo naši poslanci — za spali priliko prehiteti toli predrzen nemški namen?!

(Obesil se je) v Gradcu hišnik Vid Vavpotič, doma iz ptujske okolice. Vzrok samomora je baje to, da so ga odpustili iz službe.

Narodne razmere v Ptujju in okolici.

(Dopis iz Ptujja.)

Volitve za okrajni zastop se bližajo. Te delajo nemčurjem in nemčurčkom že zdaj skrbi! Kaj tudi ne! Mesto Ptuj je sicer že zdaj imelo v okrajnem zastopu polovico mandatov, dasi bi mu po davkih, katere mesto plačuje od posestev, ne šla niti ena tretjina vseh mandatov. Pa to še mestjanom in njihovim podrepanikom nikakor ne zadostuje. Kmetiskim posestnikom bi radi odvzeli še deset zastopnikov velikega posestva, da bi dobili v okrajnem zastopu odločilno večino, da bi dobili gospodarstvo v roke in oblast nad večino slovenskega prebivalstva v okraju! Začeli so že agitirati, vozijo se že spet po okraju in trkajo pri volilcih, velikih posestnikih. Dobrikajo se, delajo obljube; znane slovenske narodnjake, kmetskega in gospodskega stanu, pridno obirajo, grdiijo in črnijo! Spet nato špekulirajo, da se nabajajo med Slovenci še vendar tupatam, posebno v bližini mesta, tepci in izdajalci, rjavi Judeži, katere bi moral že davno pes za plotom gristi! Majhen možicelj iz Brega se je lotil agitacije s posebno vnemo, kakor tudi pred tremi leti. Za trdno pričakujemo in zanašamo se, da bode vsak veliki posestnik tega agitatorja iz nemčurskega mestnega brloga, kakor vsakega drugega — vrgel pred prag. To zasluži in nič drugega! Po šnopsarijah se naše ljudstvo duševno in telesno ubija. Kadar pa imamo kako volitev, pa pride lastnik take šnopsarije med slovenske volilce in njim zatrjuje, da je on edini in najboljši prijatelj tvoj, slovensko ljudstvo! To je nesramnost in predrznost, da ni večje! Kdo bode to zasramovanje mirno prenašal? Mestjan, bodisi Nемец ali slovenski odpadnik, ima vse, kar mu po postavi gre, ima še dosti več. Slovensko kmetško ljudstvo, skrbi tudi ti zase in za nikogar drugega! Z izdajalci pa je treba tako postopati, kakor to zasluži, nič njim prizanašati! Izdajalci so največji sovražniki vsakega naroda; naj jih tudi med nami zadene zaslužena kazen, da se iztrebijo!

Druge slovenske novice.

(Nesrečna smrt) V noči med nedeljo in ponedeljekom je umrl v Ljubljani profesor Simon Rutar. Prišel je zvečer okrog 10. ure domov. Odložil je zgornjo obleko razun hlače, našgal svečo in šel na stranišče. Svečo je najbrž postavil preblizu sebe, srajca se je vnela in je začela goreti. Trgal je gorečo srajco s sebe, ali vsled strahu in opeklina je onemogel. Zjutraj so ga našli pri vhodu v sobo mrtvega, vsega ožganega. Srajca in hlače do kolen so zgorale na njem. Poklicani zdravnik je mogel le konstatirati, da je Rutar umrl vsled zadobljenih opeklina, ki so bile tako hude, da se je meso kar luščilo. Pogreb je bil v torek. Ponesrečenec je bil eden najboljših slovenskih zgodovinarjev in narod izgubi izvrstno moč, ki je s svojim peresom razkrila marsikatero temno stran naše zgodovine. N. v m. p.!

(Kasacijsko sodišče) je potrdilo razsodbo ljubljanskega porotnega sodišča, po kateri je bil svoječasni urednik „Slovenca“, dr. Evgen Lampe, obsojen v šestmesečni zapor.

(Nemci v Ljubljani) dvigajo glave, kakor gobe po dežju. Da temu ni najmanj kriv liberalno-klerikalni razpor na Kranjskem in posebno v Ljubljani, je prav lahko umljivo. Najnovejša nemška goba, ki poganja na slovenskih ljubljanskih tleh je ženska podružnica „Südmarke“ v Ljubljani. Zgraditi hoče dom za nemški otroški vrtec.

(Žensko telovadno društvo v Ljubljani) je priredilo prošlo nedeljo dopoldne v Sokolovi telovadnici telovadno skušnjo. Pod vodstvom vaditeljice gdč. Josipine Kajzeljeve je nastopilo 48 telovadk. Proizvajale so se proste vaje, telovadba na orodju (konj na šir in vzdolž, miza na šir in bradlja) in vaje s palicami. Mnogo zanimanja so vzbudile proste vaje. Vaditeljica gospica Kajzeljeva je dobila v poklon od ljubljanskih dam košarico s cvetjem in od ljubljanskega Sokola šopek s trakovi. — Kakor čujemo je naše vprašanje, ali bi ne bilo tudi pri nas v Celju mogoče žensko telovadno društvo, našlo odmeva pri naših damah. Kakor smo izvedeli iz prav gotovega vira, ne bo dolgo, da bomo poročali o ustanovitvi takega društva. Ustanoviteljicam želimo že naprej največje sreče in sijajnega uspeha.

(Kipi slavnih mož.) Ljubljanski trgovec, gospod Jernej Bahovec, je založil kipe odličnih Slovencev. Dosedaj je gotov kip Prešernov, visok 40 cm, ki stane samo 7 K, in Krsnikov, visok 25 cm in stane 3 K. Kmalu bodo na razpolago tudi kipi Levstika, Jurčiča, Vodnika, Slomška i. dr. Kipi se priporočajo vsakemu, zasebnikom, posebno pa društvom v okras družbenih prostorov.

(Velik požar) je bil v Ljubljani v noči med 2. in 3. t. m. Gorelo je v Pollakovi tovarni usnja na Sv. Petra cesti. Zgorela je šupa za čreslo in več vagonov čresla. Zahvaliti se je le hitremu nastopu požarne brambe, da ni začelo goreti tovarniško poslopje.

(Poročil se je) gosp. Edmund Kavčič, trgovec v Ljubljani, z gdč. Franko Verbičev v Bistri. Častitamo!

(Zlato poroko) praznuje g. Peter Majdič, veleposestnik in lastnik paromlina v Jaršah pri Mengšu, s svojo soprogo Marijo Majdič v nedeljo, dne 10. t. m. Sveta maša in blagoslovljenje bode ob 10. uri dopoldne v župni cerkvi v Mengšu. Vrhma jublantoma, ki sta vzredila dva največja podjetnika med Slovenci in jima vcepila narodno zavest, tako da je lahko ponosna Slovenija na nju, khčemo: Bog poživi še mnogaja leta slavljenca!

(Umrl je) v Novem mestu g. Ivan Logar, c. kr. sodni nadsvetnik v pokoju, star 84 let. Pokojnik je bil rojen Dolenjec in je tudi večinoma služboval na Dolenjskem. Bil je vobče priljubljen kot uradnik in kot zasebnik. N. v m. p.!

(Slovenski odvetnik v Celovcu) Kakor poročajo, se je preselil iz Ljubljane v Celovec slovenski odvetnik, dr. Janko Brejc.

(Izgubila se je) 50 let stara omožena Marija Slabe iz Ivanjega sela na Notranjskem. Mož jo je pred več časom odpodil od hiše, potem je postala slaboumna. Dosedaj je niso mogli najti.

(Odvetniško pisarno) je odprl v Gorici nov slovenski odvetnik g. dr. Frančišek Pavletič.

(Oče in sin) Iz Trsta poročajo: V ponedeljek je prišel Engelbert Karis pijan domov in je začel brez vzroka prepir s svojo ženo in hčerko. Ker se je sin potegnil za mater in sestro, ga je oče hotel pretepati, ali sin pograbi nož in zada očetu pet bodljajev. Očeta so prepeljali v bolnico, sin pa se je sam javil policiji.

(Slovenska iznajdba v Ameriki) Iznajdba našega rojaka, stotnika gosp. Fridolina Kavčiča, tako imenovani brzosedlar, je tudi v Ameriki obudila pozornost. V New-Yorku se je ustanovila akcijska družba s kapitalom 200 000 dolarjev, ki bo proizvajala v veliko Kavčičev izum.

Društveno gibanje.

(Katoliško bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel.) priredi v nedeljo, dne 10. maja t. l.

popoldne po večernih v prostorih g Alojzija Nendla predstavi: „Kmet Herod“ in „Jeza nad petelinom“ s petjem in tamburanjem.

(„Savinjsko učiteljsko društvo“) je zborovalo dne 23. malega travna na Gomilskem. Vkljub skrajno neugodnemu vremenu se je zbralo dokaj tovarišev in tovarišic. Posetil je zborovanje tudi naš častni član, g. J. Vidic, nadučitelj v p., katerega smo radostno pozdravili ter mu častitali na zopetnem okrevanju. Prisostvoval pa je zborovanju tudi gosp. stud. iur. Koderman kot gost. Predsednik poroča, da se je svoječasnno udeležil pripravljalnega shoda zastran ustanovitve „Zveze slovenskih štajarskih učiteljev in učiteljic“ ter tudi pogojno obljubil pristop „Savinjskega učiteljskega društva“ k tej zvezi. Pretresovala so se potem pravila „Zveze slov. štajarskih učiteljev in učiteljic“ ter se končno odobrilo pristop k isti. Predavanje g. Maršiča se je moralo vsled neljube neključbe preložiti na prihodnje zborovanje. Predsednik poroča o delovanju društva v minolem letu. Ob ti priliki zahvali g. Pečarja, da je tako spretno vodil vse priprave povodom slovesnosti v Št. Pavlu. Potem prečita pismeno poročilo društvenega blagajnika, ki je za danes opravičil svojo odsotnost. Iz tega se razvidi, da je tudi gmotno stanje društva še precej ugodno. Zdaj bi morala slediti volitev novega odbora. Dosedanji predsednik že naprej odklanja vsako zopetno izvolitev zaradi preobilih uradnih poslov v tem letu. Opiraje se na to izjavo predlaga g. Farčnik, naj se ta točka odgodi na prihodnje zborovanje, ko bomo polnoštevilno zbrani. Temu nasvetu se pritrudi. Delegatom za prihodnjo skupščino „Zveze slovenskih učiteljskih društev“ izvolili smo gg. Pečovnika in Jakšeta. Prihodnje zborovanje bo meseca majnika v Braslovčah.

(V Št. Pavlu pri Preboldu) ponovi v nedeljo, dne 10. t. m. „Kat. izobraževalno društvo“ zadnjič lepo uspelo igro „Dve materi“ ob znižani vstopnini. Uprizorila se bo tudi burka „Kmet Herod“. Mesto posebnih vabil vabi odbor tem potom domačine in sosede k obilni udeležbi.

(„Vesna“ na Dunaju.) Vabilo na ustanovni shod društva slovenskih in hrvatskih dijakov upodablajočih umetnosti „Vesna“ na Dunaju, ki se vrši dne 9. maja 1903 v Richterjevi restavraciji (III. Rennweg 3) točno ob 7. uri zvečer, s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika 2. Poročilo pripravljalnega odbora. 3. Volitve odbora za tekoči tečaj 4. Slučajnosti. Vsi gg. slovenski in hrvatski dijaki upodablajočih umetnosti so dobrodošli!

Dopisi.

Dobrna pri Celju. Ponižnost, pravijo, je lepa čednost in zategadel menda na svetu tudi tako redka. Posebno dandanašnji se je ljudje branijo in marsikdo rije naprej in nakvišku, da bi ga ljudje bolj videli in občudovali ali vsaj o njem govorili. Ali se to zgodi potem zaradi slavnih ali neslavnih del, to je takemu človeku že vse eno, samo, da se o njem govori; zakaj največjo nesrečo vidi v tem, če bi bil nepoznan in pozabljen na svetu.

Take nesreče se menda boji tudi dobrnski „fajerber“, nesreče namreč, da nihče o njem ne bi govoril. Ker je baje prišel do hvalevrednega spoznanja, da igra s svojim nemškutarstvom jako žalostno ulogo — nekateri so poskusili, da bi ga s „hajlanjem“ privedli do veljave, a tudi tega se nihče ne vstraši na Dobrni — zato hoče sedaj postati „slaven“ na drug način.

Pa je res žalostno, da se Dobrna tako malo zveni za „fajerber.“ Po naših mislih zasluži „fajerber“, da bi se o ničem drugem ne govorilo, ampak samo o njem in njegovih velikih slugah za Dobrno. Sedaj pa opazujemo že dolgo da se noben vrabič več ne gane, ako koraka „fajerberov“ hrabra in ponosna četa po dobrnskih tleh. To res ni prav! Sicer pa mi ne moremo nič za to.

Da bi se torej „fajerber“ rešil iz globočine pozabljenosti in preziranja, stuhal mu je nekdo neizmerno pametno misel, katera zasluži, da jo razodenemo tudi širjemu svetu, zakaj škoda bi je bilo, ko bi tudi ona padla v pozabljenost, v kateri se nahaja ves „fajerber“. Kdo da je oče te modre misli, se še ne ve, le toliko je prišlo

med svet, da je bil porod te misli strašno težek. Pa je tudi umevno, zakaj take misli se ne rodijo vsak dan, ampak morebiti vsako stoletje le enkrat. Padli smo skoraj na hrbet, ko smo slišali prvokrat govoriti o tej velikanski misli.

Zdaj je pa gotovo že vse radovedno, kake vsebine de je ta misel. Takele: „Letošnje leto bodo enkrat špricali dobrnsko šolo.“ V začetku nismo mogli razumeti teh besed, a v pojasnilo se je dodalo tole: To leto bodo imeli, kakor se sliši, nemški fajerberkarji iz mnogih krajev na Dobrni neko zborovanje, in pri tej priložnosti bo dobrnska šola predmet, na katerem bodo poskušali svojo spretnost dobrnski fajerberkarji.

Nekaj časa smo mislili, da je to šala. Do zdaj je namreč večina naših fajerberkarjev še vedno trdila, da so Slovenci — Nemci so samo trije — a sedaj se zdi, da so se zapisali z dušo in s telesom nemškutarstvu. Če ravno smo radovedni videti naše „fajerbere“ slovenske krvi — a nemškutarskega mišljenja v bratskem objemu s fajerberskimi hajlovci iz drugih krajev, vendar še danes o tem zborovanju ne bomo govorili. A tem bolj nas zanima „špricanje dobrnske šole“. Vsakdo nam lahko verjame, da ne najdemo besed, da bi po zasluženju označili to zahtevo. Da si „fajerberi“ sploh upajo kaj takega že misliti, že to zadosti razsvetljuje žalostne razmere, v katerih se nahajamo. Par Nemcev in peščica narodnih izdajic in nemčurskih p. drepnikov komandirajo s slovenskimi možmi in par fanti, da nas poliva rdečica, če mislimo na to. In sedaj še „špricanje šole“! Poslopje torej, katero si je občina postavila za to, da se v njem poučujejo otrci, to poslopje naj bi sedaj služilo v to, da poskuša na njem „fajerber“ svojo „spretnost“. Ali se gospodje niste morebiti malo zaračunili? Kaj pa, če segajo vaše misli predaleč? Tukaj vam povemo, da se bo po skrbelo za to, da fajerberkarska drevesa ne bodo rasla do nebes. Ako hočete kaj „špricati“, špricajte si kaj drugega n. pr. topliška poslopja, ki stojijo sedem mesecev vsako leto prazna, a šole nam „špricali“ ne bodete. Imate tudi dve gostilni, ki ste ravno tako visoki, kakor šola in bolj pripravni za „špricanje“. Imate gradov na okoli zadosti, ako jih hočete „špricati“, šolo pa nam pustite pri miru. Ali pa pojdite morebiti k Novicerkvi, tam vam je nekdo obljubil pijače brez mere, tam lahko „špricate“ po svoji volji. Ta bi bila lepa, da bi sedaj, ko se je dobrnska šola z dragim denarjem komaj popravila, da bi sedaj prišel „fajerber“ in jo kvaril.

Pa pravijo, da je pred šolo lep prostor, da torej lahko vsakdo vidi slavno „špricanje“. Kaj pa mislite gospodje pri „fajerberu“, da je kdo res radoveden na vas in na vaše špricanje? O je! Kako se čudite! Veste, odkar ste se dali „fotografirati“, odkar ste gasili z velikim trudom „ogelj“ pri Orozlu itd, od tistega časa se nobeden paglavec na Dobrni ne zmeni več za vas.

Sploh je pa škoda vsake besede o vsem tem. To pa za sedaj povemo županstvu in krajnemu šolskemu svetu na Dobrni: Vaša dolžnost je skrbeti in paziti na šolo. Ako se bo le ena kapljica vode brez potrebe „špricala“ od fajerberkarske strani na našo šolo, ako se le ena fajerberkarska lojtra postavi brez potrebe na zid naše šole, doživeli bodete vihar, o katerem se še vam in „fajerberu“ niti sanjalo ni! Naj to zadostuje!

Iz Gornjegograda. Potu očega po prijazni Savinjski dolini privedla me je pot tudi pod vznožje senčnate Menine v romantičen trg Gornjegrad. Že od daleč blišči mi nasproti zvonik in velikanska cerkev z zraven ležečim gradom napravila je name prav prijeten vtis. Nehote sem se spomnil na one čase, ko so v tem gradu bivali še pobožni redovniki in z globokim jarkom okrog in okrog zavarovani kljubovali celjskim grofom, ki so, hoteč se polastiti teh lepih posestev, večkrat naskakovali samostan ter tako motili tiho samostansko življenje. Kakor sem pozneje razvidel, so zasuli Gornjegrajčani ta jarek in sicer v svrhu olepšave ličnega trga. V svrhu olepšave pravim. V trgu namreč eksistira olepševalni klub, kateri je zasuvši del jarka, ki se je raztezal ob trgu, zasadil na njem kostanjev drevored, takozvani „park“. Po tem trudapolnem delu, vsled katerega ostane njegovo ime ovekvečeno v analih gornjegrajskega trga, se je vlegel spat in sedaj spi mirno spanje pravičnega.

Upajmo, da se kmalu prebudi in se s pomnoženimi močmi loti enakega dela, ki ga čaka ob drugi strani trga.

Ne smeš pa misliti, dragi bralec, da sem bil popolnoma zadovoljen s tem obiskom. Nikakor ne. Potrpi malo in poslušaj! Ko sem prišel sredi trga, se mi je ustavil korak in nisem si upal naprej. V kapelici prav tik mostu sem zagledal sv. Janeza, žugajočega mi s prstom. Ozrem se okoli in takoj mi je bilo jasno! Moje oko je obviselo na starem, že napol razpalem mostu. In res, nisem si upal naprej, boječ se, ja bi se mogoče vsled svojih trdih korakov prekucnil z mostom vred globoko doli v plitvo Dreto ter si tam opral svojega rojstva kosti. To je najbrže še tisti most, po katerem so nekdanji redovniki hodili čez grajski jarek iz samostana in nazaj. Da gotovo je še iz srednjega veka, drugače bi Gornjegrajčani gotovo ne bili tako ponosni nanj in bi ga nadomestili z drugim modernim, ki bi bil kras in ponos dičnega trga. Da res, človek si skoro življenja ni svest na tem mostu, katerega bi se zadnja gorska vasica sramovala. Kdor je primoran, ga večkrat prekorčiti, temu bi pač svetoval, da se takoj zavaruje zoper nezgode. V okrajnem zastopu sedi nekaj tržanov, da, načelnik je celo trški župan. Sedaj se nudi pač najlepša prilika, da izposlujete napravo novega, za trg prepotrebne mostu. Seveda odbornik biti je prijetno in častno, a delovati, to je druga reč. Gospod načelnik okrajnega zastopa, ki ste obenem župan trga, ali ne bodete nič skrbeli za njega povzdigo? Sedaj imate pač najlepšo priliko, in okrajni zastop, videč preveliko potrebo te važne naprave, vam bo šel gotovo na roko. Na deio torej! Sv. Janez je rekel, da si bo izbral kmalu drug prostor, ker noče več svariti pred pretečo nevarnostjo. Povedal pa mi je še nekaj drugega. V poštnem vozu zagleda med drugimi pismi baje večkrat tudi „Štajerca“, ki je naslovljen — čujte in strmite — na ime gornjegrajskega „slovenskega“ poštarja. Torej tudi „Štajerca“ dobiva gospod poštar! Gotovo se še spominjaš, dragi bralec, kako ga je „Domovina“ že parkrat ožigosala radi samo nemških napisov in prav je storila. Tudi zdaj bi možic zaslužil par prav gorkih, toda pomagalo bi menda toliko, kakor če bi hotel zamorca oprati. Ali hočete biti res pristaš one stranke na Spod. Štajarskem, katero nazivljamo nemčurje in o katerih se je zadnjič neki dopisnik v „Domovini“ izrazil, da so največji falotje cele srednje Evrope?

Iz Maribora. (Društveno gibanje.) Tako živahnega društvenega življenja, kakor v zadnjem letu, ni bilo nikdar poprej med mariborskimi Slovenci. Prijubljenih „družbinskih večerov“ je bilo 10, vršil se je veliki koncert in predstavljale po večkrat igre kakor: Rokovnjači, Deseti brat, Divji lovec in Cvrček. Posebno veselo je to, da so bile vse te večje predstave prav posebno dobro obiskane. Krasna dvorana v „Narodnem domu“ je bila pri imenovanih predstavah vsikdar polna. Oobito pridno zahaja ob takih prilikah v „Narodni dom“ okoliško občinstvo. Mislimo, da nimajo razun v Trstu nikjer toliko obiskovalcev iz okolice, kakor v Mariboru. Vkljub vsem težavnim razmeram se torej ne more trditi, da okolica mariborska spi nevzdramno spanje, kakor se običajno govori po naših listih. (S samo udeležbo pri gledaliških predstavah se še ne kaže probujenost ljudstva. Zabava se končno vsak rad, a politično probujen pa zato le ni. Opomba ured.)

Da se zbere naše ljudstvo ob večji veselici, so sklenila narodna društva prirediti dne 7. junija v „Narodnem domu“ veliko narodno veselico. To bode tako nekaj, kakor neki velik narodni sejem, združen z veselimi žeganjem, nekakšna jarmarka v Nižjem Novemgradu, nekakšen slovenski raj ali kakor hočeš. Tu se bode v mogočem zboru popevalo, igrale bodejo godbe, prodavale bodejo najlepše prodajalke v pristnih kočah vse, kar srce poželi za telesni obstanek posameznega obiskovalca. Uho ni čulo in oko še ni videlo kaj takega v mariborskem „Narodnem domu“. Od vrtnega zabavišča pa gori do visokega stolpa bode videti zanimivih reči. Celo na zeleno Pohorje v najnovejšo planinsko kočjo bodeš lahko splezal in tam sprejet od pristnih planinaric

lahko ob domači godbi pete cbračal; a daleč doli pod zemljo se bode točila v „Peklu“ hladna žrjavica domače kaplje.

Slovanska čitalnica je priredila v zadnjem času troje znanstvenih predavanj. Govorili so gg. dr. Poljanec, ravnatelj H. Schreiner in prof. Jerovšek. Vsi trije so poznani kot učenjaki v svojih strokah. Zato so bila ta poljudna predavanja prav dobro obiskana. Ker se je pa ta poskus za letos tako dobro posrečil, se je sklenilo, v bodoče ta predavanja razširiti in organizovati. Prihodno zimo se bode število predavanj pomnožilo. Obljubilo je že sedaj več gospodov predavati o socijalnih, naravoslovnih, humanističnih in drugih predmetih. Oglasili se bodo menda tudi medicinci in juristi; obljubljeno je predavanje vseučiliškega profesorja Ta razvoj društvenega življenja nas mora najbolj veseliti in upamo, da bode od takega dela največ sadu. A spalo se ne bode!

Iz ptujskega okraja. Nadzorniku Dreflaku in za ljudsko šolstvo merodajnim faktorjem v prevdarek. Žalostne razmere vsled pomanjkanja učiteljev na Kranjskem so menda že dovolj znane. Tam imajo sicer šole, a učiteljev ne. Tudi v ptujskem okraju se že kažejo posledice vsled arogantnosti nadzornika Dreflaka. Učiteljske moči odbajajo vedno iz okraja, a v okraj menda še ni prišla v tekočem letu nobena nova moč. Kdor izve za Dreflakove čednosti, si gotovo prej dobro premisli, predno kompetira v njegov okraj in prav ima. Zakaj bi človek prosil tja kjer ve, da ga bo nadzornik sekiral na vso moč. Nadzornik ne sme biti med učitelstvom kot kak „rabelj“, ampak kot prijatelj in svetovalec. Mogoče, da Dreflak misli, da on ni več učitelj? A čujte, kaj Dreflak stori, kadar pride kako šolo nadzorovat. Ko stopi v šolo, gleda jezno na vse strani, le učitelja noče videti. Kakor se sploh sliši od raznih strani, se Dreflak pri nadzorovanjih obnaša jako arogantno in neprijazno, le tako ne, kakor bi se moral, namreč kot tovariš-svetovalec. Pod takim nadzornikom ni mogoče učitelstvu z veseljem delati in to da resno misliti. Vsak najrajši odide iz okraja, drugi pa, ki še niso v tem kraju, pa ne prosijo. Tako je bilo pred kratkim razpisano mesto, a prosil ni nihče. Le tako naprej kmalu bomo imeli šole brez učiteljev. Kakor se sliši, si Dreflak mnogo prizadeva, da bi izvedel dopisnike raznih člankov, a trud je zastonj, ker so vsi na varnem, poka pa itak že povsod, četudi neki „kljukobrisec“ žaluje z nadzornikom vred. Še k društvu im zborovanjem baje ne zahaja več. Takih „kljukobriscev“ varuj nas Bog, ti spredaj ližejo zadaj pa praskajo. Ta boj ne sme nehati prej, dokler se Dreflak ne poboljša, kajti tako ne sme in ne more iti dalje, da bi bili učitelji v Dreflakovih očeh hlapci. Če si učitelstvo ne more pomagati samo, pomagati mu morajo drugi, kolikor morejo, sicer bo vse zbežalo iz ptujskega okraja. Če se pa Dreflak zopet poboljša, bo zopet mir kot je bil prej.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Kakor smo že poročali, je vložila „Slovenska zveza“ v državni zbornici interpelacijo radi dogodkov na Hrvaškem. Körber je na to interpelacijo odgovoril, da ne more odgovarjati, ker avstrijska vlada nima pravice vmešavati se v onostranske zadeve. Cela stvar da ne spada v avstrijski državni zbor. Torkova seja je bila kaj slabo obiskana. Na dnevnem redu je bila znana „Rectus afera“. Nujnost predloga je bila sprejeta s 70 proti 35 glasom. Govorili so nato Všenemca Eisenkoč in Malik, češki radikalec Choc in član „Slovenske zveze“, moravski poslanec dr. Hruban. Ko pa je prišlo do glasovanja, je bilo v zbornici samo 96 poslancev. Podpredsednik Začek je konstatiral, da zbornica ni sklepčna in je zaključil sejo. Prihodnja seja v torek.

(Tiskovni odsek) je sprejel predlog, po katerem se privatne tiskovne pravde ne obravnavajo pred poročnim sodiščem, ampak samo tožbe državnih funkcionarjev, poslancev, občinskih zastopnikov, odposlancev itd.

(Kvotna deputacija) je izvolila predsednikom grofa Schönborna, namestnikom viteza Jaworskega, poročevalcem pa barona Schwegla.

Predlagalo se je, da naj se pogajanja z ogrsko vlado vrše pismeno.

(Čehi in obstrukcija.) Na shodu zaupnih mož mladočeške stranke se je pred kratkim priporočala češkemu poslancem odločna opozicija nasproti vladi. Ni še dolgo tega, ali zadnji „Narodni Listi“ in žnjimi vred tudi staročeški „Hlas Naroda“ priporočata kar naenkrat poslancem obstrukcijo. Razmerje med Čehi in vlado je skrajno napeto. Minister Režek že dalj časa ni bil v zbornici. Mogoče je, da Čehi pri prvi važnejši točki dnevnega reda poslanske zbornice začno z obstrukcijo.

(Člani nemške ljudske stranke na Štajarskem) so imeli v torek posvetovanje zaradi zednjih sodnih imenovanj na Spod Štajarskem. Sklenili so poslati deputacijo, obstoječo iz poslancev Derschatte, Hofmann-Wellenhofa in Pommerja k ministrskemu predsedniku kot voditelju pravosodnega ministrstva.

(Nagla sodba na Hrvaškem.) Vsled splošnega vstanka v križevskem okraju je belovarski veliki župan proglasil naglo sodbo za celi okraj. V vasi Opatovec je narod zahteval, da se iz puste neki po nedolžnem zaprti kmetje. Pomirit jih je prišel sam kotarski predstojnik Trnski, ali kmetje so ga zgrabili in zaprli. Trnski je bil pravi tiran v svojem kotaru. Križevski vlastelin Fodroci se je komaj ubranil, rešila ga je hči, da ga niso ubili. Raznesla se je vest, da stanuje ban pri njemu, in narod je hotel bana dobiti v svoje roke. Preiskali so vse prostore in šele potem odšli. — V zagrebškem mestnem zastopu je predlagal zastopnik Gašparč da naj se prekrsti Khuen-Hedervaryjev trg, ker so bili že tretjič napisni strgani. Župan Mošinski je tako razžaljivo odgovoril, da so vsi zastopniki opozicije zapustili dvorano.

(Nemški cesar v Rimu.) Potovanje nemškega cesarja v Rim je baje imelo za povod nekoliko omajano lepilo trozveze in nagibanje Italije k Francoski in Rusiji. Ali sedaj, ko je On govoril svojo besedo, sedaj je zopet vse dobro, Italija zopet neomajno trozvezna. Nemški cesar je tudi obiskal papeža in dobil od njega krasno mozaik-sliko.

(Pomilostil) je nemški cesar princa Arenberga, pravo zver v človeški podobi, ki je svoj čas oskrnil nebroj zamork in več zamorcev na zverski način dal ubiti. Obsojen je bil na smrt, potem na 15 let ječe in sedaj, ko je odsedel dve leti, je pomiloščen. Kaj je neki dalo povod temu pomiloščenju?

(Angleški kralj) se je vrnil čil in zdrav s svojega potovanja v Rim in Pariz. Pariz je Edwardu že takrat, ko je bil samo princ Waleški, jako ugajal, o čemur vedo v Parizu mnogo povedati. Ugajal mu je pa tudi sedaj. Svojo zadovoljnost je pokazal z mnogobrojnimi odlikovanji. Predsedniku francoske republike je podelil viteški križec reda hlačne podveze. To je prvi slučaj, da dobi predsednik republike tak red.

Književnost in umetnost.

(Janka Kersnika) zbranih spisov je izšel revnokrat III. zvezek „Rošlin in Vrjanko“. Uredil dr. Vladimir Levč, založil L. Schwentner v Ljubljani. Knjiga je jako lična, v modernem slogu opremljena in stane 2 K 50 v, po pošti 10 v več. Janko Kersnik se je s svojimi spisi, ki so svoj čas izhajali v „Ljublj. Zvonu“ tako priljubil slovenskemu občinstvu, da bo gotovo rado poseglo po njegovih zbranih delih, ki so v sedanji lični obliki gotovo v okras vsaki knjižnici.

(Malega viteza,) zgodovinskega romana slavnega poljskega pisatelja H. Sienkiewicza je izšel v Kleinmayerjevi zalogi v Ljubljani revnokrat 9. sešitek. Sešitek stane 40 v.

(„Slovan“), mesečnik za književnost in prosveto, zvezek 6. Vsebinska: Ivan Cankar: Izpoved; Tomišek: Aškerc in Murn; Simon Gregorčič: Lama sabaktani; Šorli: He Rhodus!; Aškerc: Karnevalska balada; Bezenšek: Jedi-Kule in Podrum-Kale; Jeranov: Žrtve zlata; Simon Gregorčič: Šumi; Jakopič: Fran Berneker; Gradnik: [Novinci; Ob morju; Listek. „Slovan“ je okrašen z lepimi slikami domačih in tujih umetnikov. Listek prinaša najvažnejše z vseh polj književnosti in umetnosti. „Slovan“ je gotovo

naš najlepši beletristični list in je želeti, da bi ga čitajoče občinstvo v čim največjem številu naročevalo.

Občni zbor

„Centralne posojilnice slovenske“ v Krškem

se preloži na

28. maja z istim dnevnim redom, v istih prostorih in ob isti uri.

POZIV!

Taisti kateri je rekel dninarju Martinu Tomšiču v Konjicah dne 10. aprila 1903, da je slišal v „Narodnem domu“ v Konjicah dva moža govoriti med seboj, da bode na večer pri „Joklnu“ gorelo, oziroma taisti, kateri količkaj o tej stvari ve, blagovoli se zglasiti hitro pri tej sodnji, da se zasliši o predmetu.

C. kr. okr. sodnja Konjice, odd. III.,
(204) 1 dne 29 aprila 1903

Lepo stanovanje

obstoječe iz štirih sob, kabineta itd., v I. nadstropju se odda v celjski okolici stalni stranki s 1. junijem.

Hiša je čisto blizu mesta, ima lepo lego in krasen razgled; zraven hiše je velik vrt in priznana dobra pitna voda.

Naslov se izve pri upravnistvu „Domovine“.

(206) 4-1

Prodaja hiše

in majhnega vrta tik farne cerkve v Novištifti pri Gornjem gradu, kjer je velika božja pot. Kraj zelo lep, zdrav in pripraven za letovišnice. Obstoji krčma že šest let in se proda zaradi rodbinskih razmer. Hiša je nova, v dobrem stanu, enonadstropna, se lahko rabi tudi za trgovino; ima pod zemljo 3 kleti, prtilično 3 sobe, jedilno shrambo, kuhinjo in velik prostor za trgovino. V nadstropju so 4 prostorne sobe; v podstrešju se tudi lahko (199) naredite 2 prostorni sobi. 2-2

Pogoji in vse drugo se izve pri lastniku

ANTONU MATJAŽU

veleposestniku v Piroseku, pošta Gornji grad, Štajarsko.

Mlad, oženjen trgovec

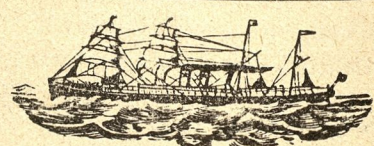
želi vstopiti v službo kake
večje podružnice kot
poslovodja.

Prevzame tudi boljše go-
stilno v najem ali na račun. Ponudbe se prosijo pod
šifro „J. M. B. 903, poste restante.“ Šmarje pri Jelšah.
(203) 3-2

Naprodaj

je lepo zidana hiša v trgu na Sp. Štajarskem. Poslopije je zelo obširno in je pripravno za gostilno. Zraven je tudi veliko zemljišče. — Več pove JOSIP ŽIČKAR v
(205) 3-1 SEVNICI št. 84.

Vožne karte in tovrni listi v
AMERIKO
Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Najslavnejša

Puch-kolesa

pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Druga kolesa z garancijo

po cenah od 70 gld naprej.

Lastna popravilnica.

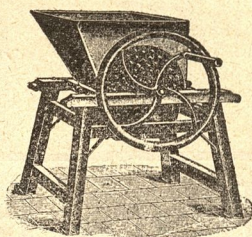
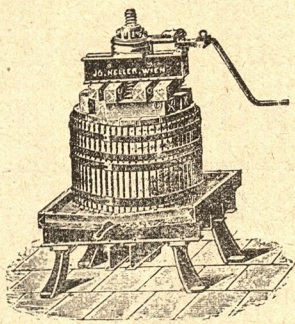
Bogata zaloga vsakovrstnih kolesnih del in potrebščin.

Postrežba točna in kulantna.

JOSIP ŠIRCA, ŽALEC.

Vse stroje

za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje,

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna, tako da se naenkrat na dve strani brizga, brizgalnice (štrcaljke) za sadno drevje z natančno namerjeno petrolmešanico, svetilnice na aceten, da se ulove leteči hrošči, hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom, stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žveplanje,

sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot zbiralnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) itd. razpošilja kot specializirane po najnižjih tovarniških cenah.

IG. HELLER, DUNAJ, II. Praterstrasse 49.

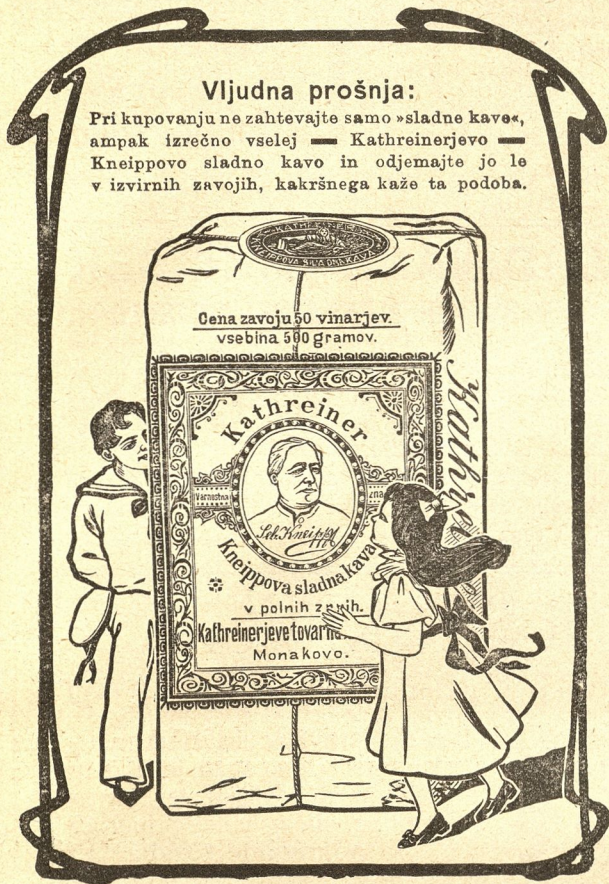
* Ceniki zastoj in franko. *

(19) 16-10

* Dopisuje se v vseh jezikih. *

Vljudna prošnja:

Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev. vsebina 500 gramov.

Kathreiner

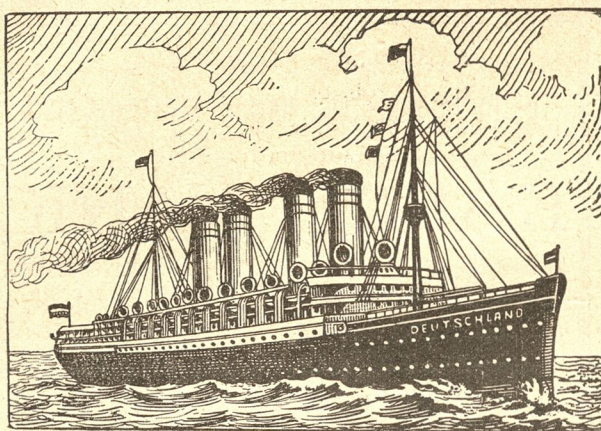
Kneippova sladna kava

v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne

Monaško.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Največje, najhitrejše

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO
Hamburg—New-York

(233) 83

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena.

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrznenju in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodje; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

(645) 50-49

pomaga izbornu kot nedosežen uničevalec mrčesa.

Kupi samo v steklenicah.

 Celje: Traun in Stiger
Franc Pečnik
Alojzj Walland
Viktor Wogg
Milan Hočevar
Jos. Polanetz
Josip Matič
Fran Zanger
Anton Kolenc
Oto Schwarzl lekarna

 Celje: Ivan Ravnikar
M. Rauscher lekarna
Josip Srimz
Anton Topolak
W. Wratschko
Anton Ferjen
Dobrna: Jos. Sikošek
Braslovče: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: I. Idvorski
Fran Cukala

 Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Zwenkel & Comp.
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjce: Fr. Kupnik 145

 Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Schescho-ko
F. Wamb rechtsammer
Gornjigrad: Jakob Božič
Franc Scharb
Poljčane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwelz
Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

 Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brežice: Fran Mathes
Franc Varlec
Žalec: Adalb. Globočnik
Albert Geiss
St. Jurij: Jakob & Marija Janič
Fran Kartin
Vojnik: Fr. Zottl
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

 Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Janez Müller
Jos. Sporn
Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Šalmič

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

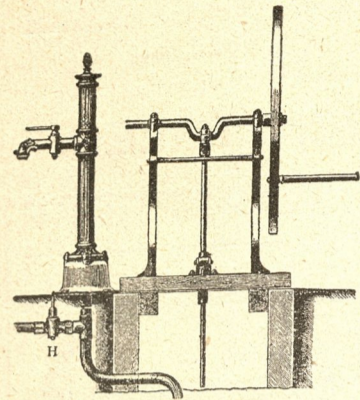
Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatière, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovjših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavnbi in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14

izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor železne ograje, vrata, — — — — — šteditlnike, vodovode, — — — vodnjake i. t. d. Vedno v zalogi **strelne priprave zoper točo.**

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi

z limonado in malinovcem.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina tu- in inozemskega manufakturnega blaga na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

'Narodni dom' v Celju 'Pri dobrem pastirju' Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohišvena pleskarska dela katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR

glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavnbi in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Slamnike

najnovjše in najmoderneje — — — — — kakor tudi solčnike, dežnike, palice, — — — rokavice in nogavice — — — — — priporoča

Peter Kostič

Glavni trg št. 2, CELJE, Glavni trg št. 2 Štajarsko.

Za poštna naročila zadostuje pri slamnikih naznaniti velikost v centimetrih, barvo in ceno.

Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== v CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, delteljno seme, malisno štopo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostih do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja * * * *

* * * * * vedno na razpolago!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavnbi in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Anton Topoljak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovjših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.